

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון י"ד אלול תשפ"א | דף היומי בבלי: סוכה מו | דף הכולל: יומא עז.
דף היומי בהלכה: מסימן תרל"ד סעיף ד' עד סימן תרל"ה אמצע הסעיף "אבל סוכה שנעשית מאליה".
מוסר: זכור למרים - מתחילת פרק י"ד עד "והנה יש שפוטרים".
קנין חכמה הלימוד השבועי: פרק יט 'ונחזור לענין השבת' עד הענף הג' הוא הקנאה

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

"ההחלטה ששינתה את חיי" – אברך מבית שמש במונולוג מפעים | מי פוחד מהמסים על החד-פעמי? | סיפורו האישי המרטיט של הרה"ח רבי מרדכי פלבינסקי זצ"ל | 2216

חדשות דרשו

לקראת יומא דהילולא דמרנא החפץ חיים זי"ע בכ"ד אלול - מתחזקים בלימוד תורתו

חיזוק גדול בהצטרפות ללימוד הדף היומי בהלכה במשנה ברורה בקבלה טובה לימים הנוראים ביום הילולת מרנא החפץ חיים זי"ע

הוראה המשמשים גם כמגידי שיעורים ב'דף היומי בהלכה', דברי חיזוק לעם ה' לבוא ולהצטרף ללימוד היומי הקבוע כשהם מפרטים אודות המעלות הסגוליות המיוחדות שבקביעת סדר מיוחד ללימוד משנה ברורה.

הדף היומי בהלכה במשנה ברורה, הפך בשנים האחרונות לנחלת כלל ישראל הקובעים מדי יום שיעורים ולימוד כסדר בהלכות הנצרכות ונדרשות לכל יהודי לידע דבר יום ביומו, למען ילך ויצעד בדרך התורה על כל צעד ושעל.

בימים אלו, עוסקים רבות אלפי ישראל בהלכות סוכה, הנדרשות כדבר בעיתו מה טוב ללימוד לקראת החגים הקרובים, כאשר אנו הולכים ומתקרבים לקראת סיום המחזור השני בדף היומי בהלכה לקראת החורף הבעל"ט.

הלומדים בסדר הלימוד של הדף היומי בהלכה מרבים לספר כיצד לימוד זה השפיע עליהם ושינה את חייהם, כאשר יש בידם קנין ידיעה בהלכות אורח חיים הנוגעות לחיי המעשה, כאשר יש רבים אשר הוסיפו על לימודם גם את המבחנים החודשיים של

עשרות דיינים, ראשי ישיבות ומורי הוראה המשמשים גם כמגידי שיעורים ב'דף היומי בהלכה', יפרסמו בימים הקרובים קריאת קודש הקוראת לעם ה' להתחזק בלימוד הדף הימי בהלכה • יום החיזוק העולמי יכול דברי חיזוק ממרנן ורבנן שליט"א, ויועבר בשידור חי בקו טלפון ייעודי שמספרו 072-3809292 • בנוסף, במהלך יום היא"צ למעלה ממיליון ילדי תשב"ר ובנות בית יעקב בכל העולם היהודי ילמדו הלכות שמירת הלשון ובסדר הלימוד המיוחד של דף היומי בהלכה

מתחזקים בלימוד דף היומי בהלכה: לקראת יומא דהילולא של מרנא החפץ חיים זי"ע, שיתקיים בעוד כשבועיים, בכ"ד אלול, המוני עמך בית ישראל הלומדים כסדר דבר יום ביומי משנ"ב במסגרת דף היומי בהלכה, נערכים לקראת יום החיזוק המיוחד שנתקבע בכל תפוצות ישראל. בימים אלו עשרות דיינים, יתפרסמו בשם ראשי ישיבות ומורי

במסגרת יום החיזוק המיוחד שיתקיים ביום רביעי כ"ד אלול יושמעו דברי חיזוק בין היתר מפי הגאון הגדול רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א, הגאון הגדול רבי יעקב הלל שליט"א, הגאון הגדול רבי שמעון גלאי שליט"א, הגאון הגדול רבי ניסן קפלן שליט"א ונשיא דרשו הג"ר דוד הופשטטר שליט"א. כמו כן יושמעו שירי רגש והתעוררות ע"י הבעלי מנגנים ר' מוטי שטיינמץ, ר' אהרלה סמט, ר' שלמה כהן, ר' זאנוויל וינברגר. בנוסף יושמע שירו המרגש והמטלטל של ר' נחמן סלצר, "המסע לראדין". התכנים המחזקים והמרגשים יועברו בקו שמספרו: 072-3809292

'דרשו' על המשנה ברורה ואף מקבלים מילגת תמריץ על כך. בנוסף, כמידי שנה גם השנה ביום ההילולא, למעלה ממיליון ילדי ישראל מתלמודי תורה וסמינרים לבנות בכל העולם היהודי, ביותר מ-25 מדינות, מדרום-אפריקה וונצואלה, ועד ערבות רוסיה, ילמדו בלימוד היומי בשמירת הלשון חפץ חיים ובהלכות שעל פי סדר הדף היומי בהלכה. #דברי חיזוק והתעוררות ממרנן ורבנן שליט"א השנה על רקע הגבלות הקורונה, תיערך תכנית שמע מיוחדת שתשודר לכל רחבי תבל, ותכלול דברי חיזוק ממרנן ורבנן שליט"א, שירי התעוררות ואת יומן המסע המטלטל "המסע לראדין" שנכתב ע"י הסופר ר' נחמן סלצר.

הסיפור היומי

כשחזרתי הביתה מצאתי מקרר ריק, ארונות ריקים, המטרנה נגמרה, חבילת הטיטולים כמעט מרוקנת, ובמיטות ישנים ילדים שצריכים לאכול מחר בבוקר... אבל במקום לבכות, לדאוג וללוות, כדרכי עד אותו ערב, הפעם נהגתי אחרת...

"ההחלטה ששינתה את חיי" - סיפורו של אברך מבית שמש

מאיפה אני מביא להם אוכל! זה היה המצב שלי אז. במקום לבכות, לדאוג וללוות, כדרכי עד אותו ערב, אמרתי לעצמי בקול רגוע שה' יעזור, ויהיה לנו כל מה שצריך. הלכתי לישון רגוע, ובחסדי ה' התעוררתי מוקדם, ברוע. הרוע לכשעצמו היה מתנה גדולה. אני יוצא מהבית לתפילה, ומגלה ליד הדלת שני ארגזי קרטון מלאים בכל טוב. היו שם בארגזים מטרנה וטיטולים, לחם ומוצרי חלב, וגם עוגיות וממרחים פרגנו לנו. פשוט קיבלנו משמים משלוח שלם שממלא את הבית ועושה אור בעיניים. ההתרגשות של בני הבית היתה ניתנת למישוש. הנה התברר שהבטחון האמתי והשלם בקב"ה עושה פירות. אכן ה' עשה את זה, אבל הסתקרנתי מאד לדעת מי השליח שזכה במצווה. סיפרתי על כך לכל מיני אנשים, ביניהם גם לחבריי המלמדים, והנה אני רואה את ר' משה, אברך צעיר מחו"ל שמשמש כאן כממלא מקום, מחייך לעצמו. מיד הבנתי שהוא קשור לעניין, וקראתי לו לצד בבקשה שיספר כל מה שהוא יודע. אמר לי ר' משה, "תמיד כשאתה פוגש אותי, אתה מברך אותי לשלום בלבביות. אתמול כשעברת לידי, לא התייחסת אלי. הבנתי שאתה טרוד ביותר, והחלטתי לברר קצת אודותיך. שאלתי עם מחסור של ממש. אמרתי לעצמי, שקודם כל אערוך עבורך קנייה. ומחשבה למעשה. נכנסתי לצרכנייה וערכתי את הקנייה שהגיעה אליכם הביתה".

לפני שבע שנים הייתי במצוקה גדולה, מסובב בחובות מכף רגל ועד ראש, מגלגל כספים ומכתת רגליים מגמ"ח אחד למשנהו, כדי להשיג הלוואה מפני שתאריך הפירעון של הלוואה הקודמת הגיע. הגעתי ממש לפת לחם, ומישהו יעץ לי להיפגש עם יהודי חשוב שליט"א על מנת שיעזור לי להתמודד עם החובות ולהתחיל דף חדש. עשיתי כעצתו, נסעתי לאותו יהודי וישבתי אצלו שעה ארוכה. הוא הקשיב לי ובדק עמי את מקורות ההכנסה, ואחר כך נתן לי 'שמועס' שחקוק בעצמותי עד היום. הוא חיזק אותי באמונה ובבטחון בה' שזן ומפרנס לכול, ובכך שכל שקל שצריך להגיע אלי, יגיע אלי ישירות ממנו בלי שום צורך ללוות מאדם. הוא הסביר לי שכל דבר שאני מקבל בהלוואה, כשאין לי דרך להחזיר אותה, ביכולתי לקבל אותו בלי הלוואה. כל מה שמוטל עלי זה לבטוח בה' בכל לבי ונפשי, ולהאמין באמונה שלמה שהקב"ה ישלח לי בזמן את כל מה שאני צריך, ולא יחסר לי מאומה. יצאתי משם בהחלטה נחושה להפסיק ברגע זה עם כל ההלוואות, שהרי אין לי כל דרך להחזיר אותן, אז איך מותר לי בכלל ללוות מאנשים. החלטתי שמעתה אני מצפה אך ורק למתת ידו של הזן ומפרנס לכל. כשחזרתי הביתה מצאתי מקרר ריק, ארונות ריקים, המנה האחרונה של המטרנה נגמרה, כשחייבים בדחיפות מטרנה לילד למחר בבוקר. חבילת הטיטולים כמעט מרוקנת, ובמיטות ישנים עוד ילדים שצריכים לאכול מחר בבוקר ופשוט אין לי מושג

איך עטופים חייו בהשגחה פרטית בכל רגע ורגע. בדיוק ברגע שבו זקוקים לשקלים בודדים לקניית קטשופ לילדים לארוחת ערב, ופרוטה שחוקה אינה בנמצא - בדיוק ברגע הזה מוצאים את הקטשופ שנקנה לפני כמה חדשים, וממתין בשקט על המדף בארון העליון, מוכן ומזומן לרגע הדחוק הזה.

"המלבי"ם בפירושו בתהילים (מב, ב) מסביר את הפסוק 'אשרי משכיל אל דל': 'המשכיל המתבונן ומעיין בשכלו על ענייני הדל וקורותיו, איך הדל מתקיים בזה העולם, ואיך הדל נשמר מכל הפגעים, יראה בחוש את השגחת ה' על החלשים ועל הנדכאים. כי העשיר והגיבור והעריץ, ניצול בדרך הטבע ע"י עשרו וגבורתו, אך הדל, שחסרים לו כל האמצעים להינצל - כל קיומו הוא רק על ידי השגחת ה' הפרטית עליו, ע"כ תורף דבריו.

" - - - משפחה אחת חיה בדחוקות, לאחר שהאם פוטרה מעבודתה. בקשתם לדמי אבטלה לא אושרה, והדבר היה מכה של ממש. כאשר שמע על כך האבא, שהוא אברך יקר מאוד, התחזק מאוד באמונה ובבטחון וגם חיזק את בני ביתו. זה לא היה פשוט, היה לו קשה מאוד להתרומם מעל הקשיים, אך עם כל זה הוא התחזק בכל כוחו: 'לא הם המחליטים כמה כסף אני צריך לקבל, רק הקב"ה מחליט על כך'. לאחר כמה ימים התקבלה ההודעה שהבקשה אושרה.

"אותו אברך מסיים את הסיפור במסר ענק: 'אינני יודע היכן היתה הטעות, בהודעה הראשונה או באחרונה, מה שבטוח הוא שקיבלתי מהשמים רגעים מתוקים, מלאים באמונה ובטחון ובקרבת אלוקים'.

"בימים אלו דואגים רבים לגבי העתיד. יש שמועות שונות על היטלי מיסים על מוצרי חד פעמי ועל משקאות, ועל קיצוצים בכל מיני תחומים, מעבר למה שהורגלנו עד כה. מבחינתנו, המבט על כך צריך להיות כאל מתנה משמים: קיבלנו זכות להיות קרובים אל ה'. לקבל תוספת של אמונה ובטחון. להפסיק להאמין ברשויות, שהרי לא הם הנותנים ולא הם הלוקחים, אלא הקב"ה משפיע שפע רב ונותן לכל אחד את מה שמגיע לו. מעתה, את השפע יקבלו בני ישראל, הבוטחים בה' לבדו, ישירות מצינור נקי וצח, מידו הרחבה הקדושה והמלאה של הקב"ה".

הודיתי לו בכל ליבי וחשבת, ראה איך הקב"ה מגלגל מחשבות בלב בני אדם, מבלי שאבקש ממישהו משהו בעצמי. זה נתן לי חיזוק להמשיך בקבלה שקיבלתי על עצמי רק אתמול, להפסיק עם ההלוואות.

זמן מה לאחר מכן קרה דבר פלא נוסף. לא היה לנו ארון בגדים. כל הבגדים היו מונחים בקרטונים, וכמשפחה ברוכה היה ממש קשה להסתדר. הבגדים גם היו חשופים, ונטו להתלכלך ולהתפזר רק בגלל האכסון הלקוי שלהם, וממש שיווענו לישועה בדמות ארון בגדים נורמלי.

לפי דרכי בעבר, הייתי לוקח הלוואה מבלי לדעת מאיפה אני הולך להחזיר, אבל הפעם, התפללתי לה' שישלח לי ארון, ולא לוויתי שום דבר מאף אחד. והנה אני מקבל טלפון מאחד מקרובי משפחתי בחו"ל. נכנס לו לראש שהיה יפה מצדו לארגן לי ארון, והוא מבקש ממני לרשום את מידות החדר, ללכת לנגר ולבחור לי ארון יפה ומתאים. התשלום עליו. ברוך ה', קנינו ארון מצוין, בלי הלוואות ובלי גמ"חים.

שבע שנים עברו מאז ההחלטה ששינתה את חיי. הסיפורים האלו שקרו לי מעניקים לי חיזוק להמשיך ולעמוד בהחלטתי שלא ללוות כספים, ואני רואה שעל ידי אמונה ובטחון יש יותר ברכה ויותר הצלחה וסייעתא דשמיא.

מי פוחד מהמיסים על החד-פעמי?

סיפורו של האברך פורסם בגיליון 'השגחה פרטית', שם מובאת גם נקודה נפלאה משיעורו של הרה"צ ר' בעריש שנייבלג שליט"א ב'קו השגחה פרטית', העוסקת באותו נושא עצמו:

"זה כל כך מפעים ומרגש, לראות את הסייעתא דשמיא העוטפת את אלו המחליטים להסתמך רק על הקדוש ברוך הוא. חייבים להבהיר - כלפי שמיא אין שום נפקא מיניה בין מעט כסף להרבה כסף, ושקל אחד כמוהו כמיליון שקלים, וכן להיפך. דווקא משום כך יש התרגשות רבה כששומעים סיפור קטן על משפחה שמצאה טיטולים בארון נידח בבית, בדיוק ברגע שנזקקו לכך, וכל כיוצא בזה.

"באופן כללי, דווקא מי שדחוק יותר בממון זוכה ורואה יותר

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק
הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח
בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'.

"הייתי שומר הדלת השלישית של אולם קבלות הפנים, שלוש דלתות היו לאולם, וממילא שלושה שומרים שהיו מופקדים עליהן. אבל המעמד שלי היה הגבוה מכולם, כי בדלת שלי היה עובר הקיסר..."

"זאם במלך בשר ודם כן"... תיאורים אמתיים ומרתקים מחצרותיהם של מלכים בדורות האחרונים | מומלץ במיוחד!

השם בסיבוב החדש של השנה החדשה" (שפתי חיים).
הנה עדותו של ט.ל.

"אחי היקר, שעת המינויים הייתה מביאה לידי רעד את הארמון כולו. לאחדים היה זה רעד של שמחה, של חדווה עמוקה, לאחרים היה זה, מה לעשות, רעד של חרדה ותחושת אסון מאיים. הלא בשעה הזאת היה האדון גומל, נותן מתנות וממנה, אך גם נוזף, מגנה ומוריד בדרגה. בעצם אינני מנסח זאת כשורה. בעצם לא הייתה חלוקה לשמחים ולנפחדים. שמחה וחרדה מילאו כאחת את לבו של כל מי שנקרא לבוא לפני הקיסר לאולם קבלות הפנים. שהרי איש לא ידע אל נכון מה הגורל הצפוי לו.

"...תן דעתך אדוני העיתונאי, שהקיסר היה מחליט בעצמו לא רק על כל המינויים, אלא גם היה מודיע על כל מינוי אישית לנוגע בדבר. הוא עצמו, אך ורק הוא! הוא זה שאייש את פסגת ההירארכיה, אך גם את השלבים האמצעיים והנמוכים. הוא שהיה ממנה את מנהלי הדואר, את מנהלי בתי הספר, מנהלי תחנות המשטרה. כל הפקידים הרגילים ביותר, מנהלי המשקים, מנהלי בתי המבשל, בתי החולים, בתי המלון... אני חוזר ואומר - את כולם ממש היה הוא ממנה. הוא אישית.

"היו מזעיקים אותם לאולם קבלות הפנים לשעת המינויים, וכאן הם היו נעמדים בשורה שאין לה סוף. זה היה המון. המון גדול של אנשים שהמתינו לבואו של הקיסר. אחרי בואו היה כל אחד מהם ניגש אל הכס, שומע כשהוא נרגש וכפוף בתנוחת קידה את דבר המינוי שהפנה אליו הקיסר, נושק את יד ימינו ונסוג כשפניו לעבר הכס והוא קד קידות כל זמן נסיגתו, עד שהיה יוצא".

"כי אתה שומע קול שופר ומאזין תרועה ואין דומה לך" (סיום סדר שופרות). האם אנו מעריכים אל נכון את המציאות הזו בה מלך מלכי המלכים מאזין לתרועתנו? האם יש לנו מושג עד מה יקרה היא אוזנו של המלך?
הנה עדותו של מ.

"דרגות השלטון בארמון לא היו מקבילות להירארכיה של המשרות, אלא לאפשרויות הגישה אל הוד מעלתו הקיסרית. זו הייתה ההערכות הפנימית בארמון. 'חשוב', הוא מי שאוזנו של הקיסר נטויה לעברו לעתים הקרובות ביותר ולזמן הממושך ביותר. על האוזן הזאת נלחמו בנייהן המפלגות. האוזן הייתה

במרכז עבודת היום של ראש השנה עומדת עבודת המלכויות. בספרים מובאים מאות משלים למלך, שמטרתם לסבר את האוזן אודות 'מלכותא דרקיעא' באמצעות משל שלקוח מ'מלכותא דארעא'. אך מה יעשה בן דורנו שגם מושגי ה'מלכותא דארעא' רחוקים מעיניו? מי שמע כיום על 'מלך אמיתי' ולא רק 'טקסי' מי יודע ומבין מהו 'עבד המלך'?

כדי לסבר את האוזן יצאנו בעקבות מלך אמיתי שנשא את הכתר על ראשו עד לפני כמה עשרות שנים בודדות.

"הייתי שומר הדלת השלישית של אולם קבלות הפנים, ולפיכך אחד החשובים שבמשרתים. שלושה זוגות של דלתות היו לאולם הזה, וממילא שלושה שומרים שהיו מופקדים על פתיחתן וסגירתן של הדלתות. אבל המעמד שלי היה הגבוה משל כולם, כי בעד פתח הדלת שלי היה עובר הקיסר..."

כך מספר א.מ. שומר הדלת השלישית של קיסר אתיופיה היילה סלאסי. סלאסי היה קיסר האימפריה האתיופית המאיתיים עשרים וחמש. הוא מלך במדינה משך 34 שנים. לאחר פרק האביב האתיופי לפני 38 שנה, נאלץ לוותר על כסא מלכותו.

באותו זמן יצא מפולין לאתיופיה עיתונאי בשם רישרד קפושינסקי, שהסתובב ואסף עדויות אותנטיות ממקורבי ומשרתי המלך, אותם הוציא לאור ביצירתו 'הקיסר' (בהוצ' זמורה-ביתן), שמתעדת באורח מקורי ואורגינלי את המלך ומלכותו.

העדויות האישיות נותנות לנו הבנה מעמיקה, תחושה חודרת בכל מה שנאמר בימים הנוראים, סוג של 'משל למלך' שגם בן דורנו מסוגל לקלוט.

"...כאשר הוד מעלתו היה עוזב את האולם, הייתי פותח את הדלת. פיתחתי יכולת התובעת כישרון גדול, לפתוח את הדלת ברגע המתאים, ממש בשניה המכרעת. אילו פתחתי את הדלת מוקדם מדי, יכול היה להתעורר הרושם המאיים שאני מגרש כביכול את הוד מעלתו הקיסר מן האולם. אילו הייתי מאחר ולו בשנייה, היה צריך הקיסר הנעלה להאט את צעדו, אולי אפילו לעצור, מה שהיה גורע מכבודו, מן התביעה שהליכתו של הקיסר תהיה חלקה בלא מכשולים כלשהם..."

"דין ראש השנה נובע מעמידת השי"ת ביום זה בבחינת 'מלך', כי זהו עצם הדין, איזה תפקיד לתת לכל אחד בהתחדש מלוכת

עתה מזוויות שונות, ושהמבט הקיסרי, ולו בלי משים ולו בלי דעת, ימשיך להבחין להבחין ולהבחין.

"אילו רצה האדון המיטיב להקיף במבטו את המעמד כולו שנפתח לפניו בצאתו מן המכונית, היה רואה שמתקדמת לעברו מאסה שפלת רוח ועם זאת קדחתנית, המורכבת ממאה פנים - אך בנוסף לקבוצה המרכזית הזאת רמת התואר, משמאל ומימין ומלפניו ומאחוריו, הרחק ועוד יותר רחוק - על העצים, בחלונות, תחת הדלתות ועל השבילים - עמדו כל המוני המשרתים, צוות המטבח, המנקים, הגננים והשוטרים, כולם מושיטים את הפנים לשימת ליבו, ואדוננו מביט בכל זה".

זווית נוספת מעניק לנו ג.ל.א.

"מילאתי אז את תפקיד הפקיד של מחלקת החשבונות במשרדו של מנהל משק הארמון הראשי. בשל חילופי הממשלה הייתה לנו תוספת עבודה למכביר, כי מחלקתנו עסקה בפיקוח על מילוי הוראות הקיסר בתחום העקרוניות, הסדר והכמות של אזכורי הנכבדים המסוימים. ענין זה העסיק אישית את הקיסר עצמו, שהרי כל נכבד רצה תמיד שיאזכרוהו, ותמיד בקרבה הגדולה ביותר לשמו של האדון הנעלה עצמו. ותמיד היו מריבות קנוניות וקנאות מי אוזכר ומי לא, כמה פעמים ובאיזה מקום בדיוק. ואף שהיו לנו כללים קבועים במדויק מטעם הכס, ונורמות בדוקות באשר למי שמותר לאזכרו וכמה פעמים ומתי".

המילה הנרדפת ל'מלך' אינה רודן. נכון שמלך ממית את המורדים במלכות, אך מלכות ביסודה נגזרת מכוחות עמוקים בנפש.

מספר ל.צ.

"הקיסר מעולם לא גילה סימן כלשהו של עצבנות, רוגזה, כעס או תסכול. אפשר היה לדמות שמצבים אלה אינם מוכרים לו מכל וכל, שעצביו צוננים ומתים כמו פלדה, או שאין לו עצבים כלל. זאת הייתה סגולה טבעית שאדוננו ידע לפתחה ולעדנה ברוח העיקרון שהעצבים בפוליטיקה הם סימן של חולשה שמהווה פיתוי למתנגדים ואף מעוררת את הנתונים להתלוצצויות חשאיות".

המילה הנרדפת ל'מלכות' היא גם לא 'עושר', למרות שהמלכים מתאפיינים בעושר.

"הקיסר ערך משתה רב רושם לכבוד מפגש הנשיאים. מטוסים מיוחדים הביאו למשתה הזה מאירופה יינות וצנצנות קוויאר. הוזמנו למעלה משלושת אלפי איש שהיו מחולקים לפי סולם הירארכי לכמה קטגוריות, עיליות ונחותות, לכל קטגוריה הותאם צבע אחר של הזמנה וגם תפריט שונה.

"המשתה נערך בארמון הישן של הקיסר, האורחים צעדו לאורך טורים ארוכים של חיילי חיל המשמר הקיסרי שהיו מצדדים בחרבות ובחניתות, חצוצרנים שהוארו בזרקורים עמדו בראשי הצריחים והשמיעו את התרועה הקיסרית.

הזכייה הגדולה שעליה ניטש המשחק. די היה, אך זה לא היה קל, להתקרב אל האוזן הכל יכולה וללחוש עליה דבר. ללחוש ותו לא. שישקעו הדברים אי שם, שיישארו בבחינת זרע קטן שאולי יצמיח משהו לימים. יבוא יום והרושם שהשאירו הליחוש יתעצם, הזרע הקטן ינביט, ואז נקצור יבול רב.

"היו אלה סידורים עדינים ביותר התובעים רגישות רבה, שהרי אדוננו, חרף המרץ בלתי נדלה והתמדתו המפליאה, בכל זאת היה רק בריית אנוש שהישג אזנו מוגבל מעצם טבעו".

"זכרנו לחיים" נבקש שוב ושוב בעשרת ימי תשובה. התרגלנו למציאות הפשוטה שמלך מלכי המלכים זוכר אותנו, שכן אין שכחה לפני כסא כבודך. הבה נציץ לרגע עד כמה חשוב רסיס של שניית זיכרון אצל מלך בשר ודם.

מדי בוקר בשעה תשע הגיעה שיירת מכוניותיו של הקיסר ל'ארמון הישן' - וכך מתאר זאת ט.ק. פקיד ב'מיניסטרויו העט' (אגב, הקיסר לא כתב מילה בידו, לשם כך היה את 'שר העט' עם סוללת פקידי. הקיסר זכר בעל פה אלפי ועשרות אלפי פרטים): "בשעה תשע היה הקיסר מגיע אל הארמון הישן. לפני השער כבר ציפה לו המון נתינים שניסו למסור לו את כתבי הבקשות שלהם. תיאורטית הייתה זו הדרך הפשוטה ביותר לבקשת צדק וטוב בקיסרות.

"עכשיו העפילו המכוניות בשדה העולה אל עבר רחבת הארמון, ושם היו עוצרות. גם כאן המתין המון לקיסר, אך מסוג שונה לגמרי מן האספסוף שלפני השער. קהל זה של מקבלי פניו של הקיסר ברחבת הכניסה, הורכב מאנשים מבני חוגיו של השליט עצמו. כולנו היינו מתאספים כאן מוקדם, שלא לאחר את רגע בואו, רגע שהייתה לו משמעות מיוחדת לדידנו. כל אחד רצה מאוד להיראות שם, מקווה שינוח עליו מבטו של הקיסר. לא היה זה חלום על שימת לב מיוחדת כלשהי, כשהאדון הנכבד מבחין, ניגש ופותח בשיחה. לא. עד כדי כך לא התעלו החלומות.

"אומר בגלוי - כל שהשתוקקת לו הייתה שימת הלב המזערית ביותר, שימת לב של מה בכך, מדרגה שנייה, שולית, לא מחייבת כהוא זה את הקיסר, שמשכה כהרף עין, ובכל זאת שימת הלב העתידה אחר כך לגרום לזעזוע פנימי ולהשתלטות מחשבת ניצחון נפלאה - 'הוא הבחין בי!'. איזה כח נתנה המחשבה הזו. אילו אפשרויות לא מוגבלות היא פתחה.

"שהרי נניח כי עינו של הוד מעלתו החליקה על פניך, רק החליקה. מצד אחד אפשר לומר שלא קרה דבר, אך מצד שני מה זאת אומרת לא קרה דבר? כשהעין החליקה מיד אנו חשים את חום הפנים מתעצם, הדם עולה לראש הלב, מתפעם בחוזקה. הרי אלו הסימנים הוודאיים שנגעה בנו עינו.

"עכשיו הגיע הרגע שבו צריך לגייס את מלוא הנחישות וההחלטיות ולפלס את הדרך בתוך הקהל, להידחק ולהידחק, להתדפק ולהתמרפק, כך שהפנים שכבר נשזפו במבט תיראנה

מעלתו הקיסרית. הייתי מציב את המרגמה בקרבת המקום שבו היה השליט הנעלה עורך משתאות לדלפונים הרעבים ללחם, כאשר הייתה הסעודה מסתיימת הייתי יורה כלפי מעלה סדרה של בליסטראות.

"ברגע ההתפוצצות היה יוצא מתוך הבליסטראות הללו מין ענן צבעוני, שבהתפזרו היה נופל אט-אט ארצה. היו אלה ממחטות צבעוניות עם דיוקן הקיסר עליהן. האנשים התגודדו, נדחפו, הושיטו ידיים. כל אחד רצה לחזור הביתה כשבדו מתת שירדה באורח פלא מן השמים עם דיוקנו של אדוננו עליה..."

(מתוך כתבתו של חיים ארבל, מוסף שבת קודש נצבים תשע"ב)

"כאשר הסבו האורחים לשולחן באולם הגדול, עלתה תרועת חצוצרות והקיסר נכנס עם פניו הצנומות עזות ההבעה. העיניים המבריקות, החודרניות הגדולות. מאחוריהם צעדו המנהיגים האחרים סדורים בזוגות. האולם קם על רגליו, הכל מחאו כפיים. נשמעו קריאות הידד לכבוד האחדות האפריקאית ולכבוד הקיסר. אחר כך החל המשתה עצמו. כלי השולחן היו כולם כלי כסף בסגנון העתיק של 'האראר', כך שעל השולחנות הללו היו מונחות סוגות אחדות של כסף עתיק יומין רב ערך."

מספר מ.ס.

"במשך שנים רבות הייתי האיש אשר על המרגמה של הוד

פרשת השבוע

בסיום הכינוס ניגש מישהו לרבי אברהם גניחובסקי ולחש באוזנו בסערת רוח: "האם רואה אתה את הגביר שיצא כעת? גם אם תמלא את החדר הגדול כאן בכסף, מהרצפה ועד התקרה, זה לא יגיע לכסף הרב שיש לו..."

פני אותו יהודי נדמו לרגע, הוא ניסה להבין את המשמעות. רבי אברהם הביט עליו באושר בל יתואר ותמה: "וכי יש לך ספק בדבר?!"... נשק לגמרא הפתוחה, הניחה ורץ אל הדלת ללוות שניים מגדולי התורה שיצאו מהבית.

אותה נשיקה מיליונרית שנשק הגאון לשבע התיבות בתוספות, דבקה באוזניו של האיש ומרשרשת לו עד היום כרשרוש מיליוני שטרות של דולרים...

בן משפחה של רבי אברהם סיפר לו פעם, כי יש לו שכן אברך שנכנס למשבר מסויים. אמר לו רבי אברהם: "שמע נא יקירי, העצה הטובה ביותר לאברך זה שאיבד את מצב רוחו היא, שילמד 'מערכות' של רבי עקיבא איגר. כי כאשר לומדים אותן אי אפשר להיות שבור! לא שייך להיות מדוכא! כי על ידי כך שמחת התורה נכנסת בלומד בעוז, בכוח, ובעוצמה רבה..."

(להתעדן באהבתך)

וְשָׁמַחְתָּ בְּכָל הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן לָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ

אסיפה מצומצמת התקיימה בביתו של הגאון רבי אברהם גניחובסקי זצ"ל. השתתפו בה נגידים יראי שמים ועשירי עם, לטובת המרכז הארצי למען טהרת המשפחה. בסיום הכינוס ויצאת המשתתפים, הצביע מאן דהו בסערת רוח ואמר: "רבי אברהם, האם רואה אתה את הגביר שיצא כעת? גם אם תמלא את החדר הגדול כאן בכסף, את כל החדר מהקרקע ועד התקרה, זה לא יגיע לכל כך הרבה כסף שיש לו".

על השולחן היתה פתוחה גמרא פסחים. רבי אברהם חיך, ופתח לו בדף כ"ו ע"ב בתוספות ד"ה 'מגוד' שיש בו שבע תיבות: "פירש רבנו תם, כמו לגוד ליה גלימא". הצביע על התוספות וקרא בקול גדול: "כל הכסף שיש לאדם היקר הזה, לא שווה מול התוספות הקטן הזה".

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה ראשית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

**הפורתח
בכל יום..**

המייל היומי של 'דרשו'.

אמרתי לאמא הזאת: זהו, אני כבר יודע הכל, אינני צריך שתספרי לי יותר. אני כבר מבין איך זכית לכאלו ילדים טובים ומחונכים...

מסירות הנפש של ההורים משפיעה על הילדים

אשה שמוכנה לחתוך באצבעותיה כדי לא לעבור חלילה חילול שבת, הקדושה עוברת לילדים.

סיפר לי שכן, שאביו היה עשיר בעל בית חרושת, והוא ואחיו למדו בביה"ס העירוני בחו"ל, ושם רצו להכשיל ילדים יהודים לחלל שבת. סיפר לי השכן הזה: יום אחד נודע לאבי שאחד מהפועלים שלו נהיה האחראי בביה"ס שבו אנחנו לומדים. לקח אבי את המפתחות של בית החרושת, הלך לאותו פועל ואמר לו כך: אתה רואה את המפתחות האלו? הם המפתחות של בית החרושת. אתה כבר עובד אצלי הרבה זמן, דע לך, אם אתה תסדר ששלושת הילדים שלי לא יחללו את השבת, בית החרושת שייך לך. הנה לך המפתחות של בית החרושת".

האבא הזה זכה לקיים "ואהבת את ה' אלוקיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך". כדי שהילדים שלו לא יחללו חלילה את השבת קודש, הוא נתן לפועל שלו את כל הבית חרושת שלו, ובזכות זה הוא זכה ששלושת בניו יצאו תלמידי חכמים יראים ושלמים. אהה, מי כעמך ישראל!

(גיליון זכרו תורת משה)

סיפר המחנך הדגול רבי משה טורק זצ"ל: כאשר זכיתי לקבל את הנהלת ת"ת יסודי התורה בתל אביב, ראיתי שלשה אחים שהתבלטו בהנהגה שלהם, מידות טובות, הקשבה, דרך ארץ. חשבתי בליבי, זה לא בא מאליו, יש לזה מקור. מה עשיתי? הזמנתי את האמא של אותם ילדים, ושאלתי אותה איפה נולדת? איך היו זמני הילדות שלך, שלא היה ביה"ס בית יעקב ולא סמינר בית יעקב, איפה התחנכת?

היא ענתה: "לא קל היה לי. אני באה מבית גדול, וכאשר היו הזמנים מאד קשים חייבו ללכת לביה"ס בשבת, ששם רצו להכשיל בנות ישראל רח"ל בחילול שבת, ובשבת היתה מורה מיוחדת שדרשה מהבנות לכתוב...". וסיפרה לי האמא הזאת איך היא התגוננה:

"בכל יום חמישי הייתי פוצעת את אחת האצבעות של ידי הימנית עד כדי כך שהיו צריכים לעשות לי תחבושת גדולה, וכך באתי לבית ספר בשבת עם תחבושת והמורה לא יכולה היתה להגיד לי לכתוב".

אמרתי לאשה הזאת: גברת, אני כבר יודע הכל, אני לא צריך שתגידי לי יותר. אני כבר מבין איך זכית לכאלו ילדים מחונכים.

"מסרתי לרבי מגור קוויטל ושאלתי: מהי הדרך הישרה שאבור לעצמי, היות ואין לי הבנה וחשק ושמהה בתורה? ענה לי הרבי: 'מ'לערנט ווי מ'קען' - 'לומדים איך שיכולים'. התגברתי והתחלתי ללמוד אע"פ שלא הבנתי. אבל בכל זאת עוד לא היה לבי שלם..."

סיפורו האישי המרטיט של הרה"ח רבי מרדכי פלבינסקי זצ"ל

בעקבות עיון בקובץ התורני 'אספקלריא' - פרשת ראה תשע"ח, שם התפרסמה תגובתו של הרב ישראל קלויזנר, ראש ישיבת 'בית ישראל' בב"פ, למאמר שהופיע בגיליון קודם בענין לימוד תורה ללא הבנה, אם מקיימים בזה מצוות תלמוד תורה. הרב קלויזנר מציין לספר הנ"ל ומצטט את סיפורו של המחבר:

"בעת שהשתחררתי מהנאצים ימ"ש" - כותב הרב פלבינסקי - "ועבר עלי מה שעבר ובחסדי ה' ניצלתי, ונשארתי גלמוד, לא נטלתי ספר לידי ללימוד מרוב יאוש רח"ל שנפלתי בו. עזרני

בהקדמת הספר 'עמלה של תורה' (בני ברק, תשל"א) מופיע סיפורו האישי והמרגש של המחבר, אוד מוצל מאש הרה"ח רבי מרדכי פלבינסקי זצ"ל, באמצעותו הוא מסביר, כדרכם של מחברים, מה הביאו לחבר את ספרו, העוסק בנושא מעניין ולא מוכר כל-כך. הספר מכיל "לקט ממאמרי חז"ל, ראשונים ואחרונים, אדירי התורה והחסידות, על החובה לעמול בתורה גם אם לא מבינים הכתוב, כל אחד לפי יכולתו".

תשומת לבנו לסיפור המעניין שמאחורי הספר, התעוררה

הכי? לכן ליקט הרמב"ם ז"ל כל מאמרי חז"ל המדברים בענינים אלו. אבל ספרו זה של הרמב"ם אינו בידינו. ע"כ מספה"ק יסוד העבודה.

"בראותי מאמר נפלא זה, אזרתי כגבר חלצי ואמרתי לעצמי, במקום שאין אנשים השתדל להיות איש... ומאז החילותי לאסוף כל הדברים בענין זה שהיו רשומים אצלי, בכוונה להוציאם לאור עולם, למען ישמשו כצרי ומרפא לכל אשר התנסה בנסיונות כמו שלי, ונפל באזלת ידים, ופסק - או בכלל לא התחיל - ללמוד בגלל זה, ואמר לעצמו: אם אין אני מבין בין כך שום דבר, הרי זה ביטול זמן, ומוטב לא אבזבז זמני לריק. יבואו אם-כן כל הדיבורים הקדושים שנאמרו בפי חז"ל ורבותינו הגדולים שבכל הדורות, ראשונים ואחרונים, ויעודדוהו ויחזקוהו ויחשלוהו ויעלה על דרך המלך על המסילה העולה בית א-ל...

"רק רציתי להראות לך שאני מעיין בספרך"

המחבר מספר עוד על העידוד הנלהב והדחיפה שקיבל מהאדמו"ר בעל ה'אמרי חיים' מויוז'ניץ זצ"ל להוציא את הספר. הרב קלויזנר מציין כי הספר יצא לאור בשמונה מהדורות! חלקם עוד בחיי המחבר זצ"ל. בהקדמה למהדורה השלישית, מוסיף המחבר עוד אנקדוטה מעניינת שאירעה לו עם רבו 'הבית ישראל' מגור זצ"ל, אותה ראה כהסכמה מרבו לספר.

"לאחר שיצאה המהדורה השניה של 'עמלה של תורה' נסעתי לשבות שבת שלפני ר"ה תשל"ה אצל כ"ק אדמו"ר זי"ע. כשנכנסתי לקבלת שלום בערב שב"ק, הגשתי לפניו את הספר, והוא זצ"ל נטלו מידי ושם על שולחנו מבלי לומר דבר. למחרת ביום שב"ק קודם תפילת שחרית נקראתי ע"י ר' בונם קורניק (ה"ו) [ז"ל] אל הקודש פנימה ל'תה' הידוע לחסידים. באותו מעמד ניגש אלי אדמו"ר זצ"ל, ואחז בזקני בידי הקדושות באמרו לי בזה"ל: 'מר בר רב אשי!... אגאנצער קענער (ידען גדול!)... כתבת דבר בשם הקוברינר, וזה הרי אמר הרבי ר' שמלקה מניקלשבורג, שחי כמאה שנה קודם!' ופנה לכל הסובבים אותו והוסיף: 'בין איך גערעכט?' (האם אני צודק?)...

"העזתי ואמרתי: דברים הרבה נאמרו על ידי גדולים שונים... - וכאן מפרט המחבר דוגמאות שאמר אז לרבו בענין זה - 'וענה מרן זצ"ל: 'איך ווייס דערפון' (ידוע לי מכך).

"כשנכנסתי אל הרבי זצוק"ל במוצש"ק להיפרד, כנהוג, הערתי כי מה שהבאתי בשם רבי משה מקוברין ראיתי בספר 'שפת הים'. אמר לי: 'יודע אתה למה אמרתי לך מה שאמרתי? איני אומר שהרבי מקוברין לא אמר זאת. שאם כבר נאמר הדבר על ידי הרבי ר' שמלקה, יכול היה גם הקוברינר לאמרו. אם מגלים דבר טוב לצדיק, יכולים לאמרו אחרי כן צדיקים אחרים. רק רציתי להראות לך שאני מעיין בספרך!'... עמדתי מול מרן הקדוש זי"ע כמהומם. נטלתי את ידו הקדושה לברכת פרידה, ויצאתי, ובתוככי לבי שמרתי בשמחה את הדבר כהסכמה לספרי..."

השי"ת ועליתי לארה"ק - אבל גם פה לא מצאתי מנוחה, לא היתה לי דירה, ולא היה לי מי שידבר על לבי דברי תנחומין, ללא קרוב וגואל הייתי.

"לאחר שנישאתי בעז"ה וניסיתי ללמוד - לא נכנס ללבי שום לימוד. כשפתחתי גמרא או ספר כלשהו ואמצתי את מוחי - לא הצלחתי להבין מאומה. עלה בדעתי אז, שאם איני מבין לא כדאי ללמוד כלל, ונפלתי לתוך מרה שחורה רח"ל. גם כשנזכרתי במאמר חז"ל "בשעה שמכניסים אדם לדין אומרים לו: קבעת עתים לתורה?" ומה אענה אנכי ליום הדין? - ניחמתי עצמי בזה שאין הקב"ה בא בטרוניה עם בריותיו, ואם איני בר הכי, איך ישאלו אותי בכלל 'קבעת עתים לתורה?'.

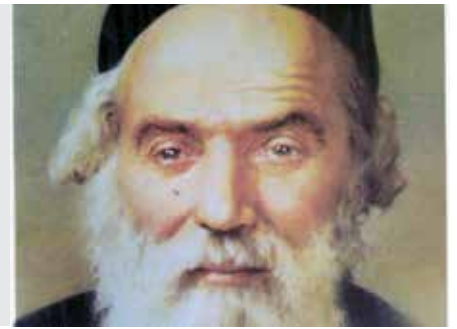
"החילותי לומר תהילים, אולם את המרה שחורה לא יכולתי לדחות. הרבה-הרבה דמעות הוזלתי ושפכתי לתוך ספר התהילים באותם ימים. חיפשתי ספרי מוסר כדי להרגיע את לבי, אולם לא רק שלא נתרפאתי מדכאוני, אלא אדרבה, העצבות הלכה וגברה. "נסעתי אז לכ"ק אדמו"ר מגור (שליט"א) [זצ"ל] ומסרתי קוויטל ושאלתי: מהי הדרך הישרה שאבור לעצמי, היות ואין לי הבנה ולא חשק ולא שמחה בתורה? נעניתי מפ"ק: 'מ'לערנט ווי מ'קען' - 'לומדים איך שיכולים'. התגברתי אז, ולפי עצת קדשו החילותי ללמוד אע"פ שלא הבנתי. אבל בכל זאת עוד לא היה לבי שלם.

"עד שפעם אחת נקלע לידי ספר השל"ה הקדוש, ומצאתי בו רפואה לדכאון נפשי. במאמר ארוך (ב'בית נאמן') מובא שם, שאין שום בן אדם מישראל פטור מלימוד התורה, אפילו כשאינו מבין פירוש המילות - ומי שאינו מבין ולומד, יזכה לעתיד לבוא שילמדו אותו מה שלא הבין. המאמר הזה פשוט האיר את עיניי, ונפקחו כהפקח עיני סומא שכל ימיו גישש באפילה ולפתע חזה אור. התחלתי ללמוד כל ספר שנקרא לידי מרישא עד גמירא, אע"פ שלא הבנתי הכל, והאמנתי באמונה שלמה שאף שאיני מבין כאן - ילמדו אותי לעתיד לבוא כמאמר השל"ה הק' הנ"ל, ואמרתי לעצמי: אע"פ שאיני מבין דיי, לכל הפחות יהיה לי שכר לימוד התורה, כי גדול הוא.

"מרוב שמחה רשמתי המאמר לעצמי לזכרון, ובחדוותא קדישא למדתי ספר אחר ספר מאל"ף ועד תי"ו, וכמוכן שאחרי כל ספר הבנתי יותר ויותר. עד שבמרוצת הימים מצאתי עוד מאמר מענין הזה, ושוב רשמתי לי שיהא לי לזיכרון וחיזוק, ובדרך זו, טיפין טיפין, אספתי לי עוד ועוד מאמרים כאלה, מבלי שהיה בדעתי לחבר פעם איזה ספר.

"פעם קניתי את הספר 'יסוד העבודה' מהרה"ק רבי אברהם מסלונים זי"ע, ומצאתי בו כי הרמב"ם ז"ל מביא בפרק חלק בסנהדרין, שהוא חיבר ספר שלם המכיל מאמרי חז"ל על מה ששואלין האדם 'ציפית לישועה, קבעת עתים לתורה', ועוד, עד מעשה מרכבה, ושאל: איך יכולים לשאול לכל אדם אותה שאלה, וכי בא הקב"ה בטרוניא עם בריותיו? ואם יש מי שאינו בר

האדם בהתנהגותו יכול 'לעודד' את הסובבים אותו להמשיך ולספר לו סיפורי רכילות, וכן להיפך, הוא יכול לגרום להם להימנע מכך - הכל תלוי באופן בו הוא מגיב לסיפוריהם

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

הוא שומע מהם את הרכילות: אם הוא מגיב בסבר פנים יפות ובהתעניינות - יגרום להם הדבר להמשיך ולספר לו מעניינים אלו. אך אם הוא יגער בהם ויאמר שאינו רוצה לשמוע דברים מסוג זה, הם יחדלו מכך. ואכן הוא כותב כי ראוי לכל בעל נפש לגעור בבני ביתו כשמספרים לו מעניינים אלו.

בביאורים ומוספים של 'דרשו' מציינים כאן נקודה טעונה ביאור: מדוע כותב החפץ חיים כי הדבר ראוי ל'בעל נפש' דווקא? והרי יש איסור תורה לשמוע רכילות, ואפילו בלי לקבלה, ואם כן כל אחד מחויב לגעור במי שמספר לו רכילות? ומביאים על כך את הסברו של בעל 'עלי באר', שכוונת החפץ חיים היא כשהמספר סבור שהדבר לתועלת, שבאופן זה מותר לכל הפחות לשמוע כדי לחוש לדבר. ואז, כשרואה המספר שהדברים אינם לתועלת, אם הוא בעל נפש ראוי לו לגעור במספר. אך אין זה חיוב, משום שבאופן זה הוא לא עבר איסור בשמיעת הדברים.

לפעמים, דווקא הקרובים ביותר אל האדם עלולים להזיק לו, דווקא מתוך דאגה כנה ורצון לעזור... לעסקן ציבורי מסוים היה ידיד קרוב, שמתוך דאגה תמיד טרח לבוא ולספר לו מה חושבים בציבור אודותיו, ואיך מגיבים לכל מיני פעולות שעשה ויזם. התוצאה הייתה שאותו עסקן הפך אט אט ממורמר ועצבני, ושקע בעצבות.

החפץ חיים, בהלכות הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי (הלכות רכילות כלל ז סעיף ה') עוסק בסיטואציה כזו ממש. הוא מדגיש כי יש לאדם להיזהר שלא לקבל רכילות אפילו מאשתו, ומוסיף שמלבד האיסור של קבלת רכילות, אם היא תתרגל לספר לו דברים מסוג זה, הוא יבוא על ידי כך לידי "כעס ומצה ומריבה ודאבון נפש"...

החפץ חיים מוסיף, כי האדם בהתנהגותו יכול 'לעודד' את הסובבים אותו להתמיד ולספר לו סיפורים מעין אלו, וכן להיפך, הוא יכול לגרום להם להימנע מכך. הכל תלוי בתגובה שלו כאשר

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

מי קודם לכזית מצה, אורח גדול או בן קטן?

סוכה דף מו

הושענא לינוקא

לתת לאורח שהוא רק מדין ערבות. אך צריך עיון מהביאור הלכה הנ"ל שמשמע מדבריו שיש להעדיף את האחים הגדולים על בנו. ואולי י"ל שמכיון שאת ארבעת המינים יכול לתת לבנו בשאלה, ולקיים את הדין חינוך ב'שאלו', על כן יתן לבנו בשאלה בלבד, וישמור את הלולב עבור הגדולים. אמנם האליה רבא סובר שאף בנו הקטן אינו יוצא בשאלו, כמבואר במשנה ברורה (סי' תרנח שעה"צ ס"ק לד). ולכן נראה שמצה איננה דומה ללולב, כי במצה יכול לקיים רק אחד את המצוה, ולכן יתן לבנו שמחויב בו בחינוך, אבל בלולב יכול לתת לאחרים ובסוף היום לבנו, על כן יקדים לאחרים.

החשוקי חמד (סוכה מו:) דן באדם הנמצא עם בנו בבית החולים ביום טוב ראשון, והוא נוטל את הלולב, ולאחר שנטל רוצה לתת לבנו שיצא בו ידי חובה, האם ראוי לעשות כך? הדין הוא שאף על פי שהאב עצמו יצא בו כבר ידי חובה, בכל זאת לא יתנם לבנו שיטול ויברך, שמא יזדמן לו יהודי אחר שיבקש ממנו ויוכל לתת לו שיצא בזה ידי חובה, כמבואר בביאור הלכה (סי' תרנח ד"ה קודם).

ויש להסתפק לפי זה באדם שיש לו בביתו בליל הסדר אורח ובנו הקטן, ויש לו רק כזית מצה אחד ליתן, למי יעדיף לבנו הקטן שחייב בו במצות חינוך או לאורח. ושמעתי שמורי חמי מרן הגרי"ש אלישיב אמר שיתן לבנו קטן שמחויב בו בחינוך, משא"כ

סוכה המשמשת למגורים במשך כל ימות השנה - האם היא כשרה לחג הסוכות?

וסוכה המשמשת למגורים במשך כל ימות השנה, פסולה, משום שהיא דירת קבע, ובחג הסוכות צריך לצאת מדירת קבע ולשבת בדירת עראי; אבל סוכה המשמשת רק בימות החמה, למרות שמדובר בתקופה ארוכה - אינה נחשבת כדירת קבע, והיא כשרה.

[שו"ע תרלה, א, ומשנ"ב א; ביאורים ומוספים דרשו, 1-2; וראה שו"ע תרלה, א]

את הסכך שעל גבי הסוכה, אין צורך להניח לשם מצות סוכה, אך יש 'לחדש' בסוכה דבר מה לשם החג, (ראה במקורות). וחובה להניח את הסכך לשם צל, ולכן, סוכה המשמשת כמחסן, או שנבנתה על גבי מרפסת לצורך צינעת הפרט - פסולה; ויש אומרים, שאף אם סוכה זו נבנתה גם לשם צל, הריהי פסולה מחמת המטרה הנוספת שבבנייתה.

האם ילד יכול להניח את הסכך על גבי הסוכה?

הסכך היא לשם צל. ונער שהגיע לגיל 'בר מצוה', אך יש ספק אם הוא 'גדול' מדאורייתא - נחלקו הפוסקים אם יש להחמיר בו כילד שלא הגיע לגיל בר מצוה; ולמעשה, היו מגדולי ישראל שחששו לכך, והניחו את הסכך מחדש.

[ביאורים ומוספים דרשו תרלה, 4]

לכתחילה ראוי שהנחת הסכך על הסוכה תעשה על ידי מי שחייב במצות סוכה, דהיינו, על ידי ישראל 'גדול', ולא על ידי גוי, אשה, או ילד מתחת לגיל בר מצוה. ובדיעבד, אם הניח את הסכך מי שאינו חייב במצוה, הסוכה כשרה, ובלבד שיכונן מניח הסכך להניחו לשם צל, ואין די בכך שמי שציוה עליו להניחו מתכוון לשם צל; אולם, יש שכתב שכאשר ילד מניח את הסכך, די בכך שמבוגר 'עומד על גביו' ומתכוון שהנחת

באיזה מקרה מותר רק לאשה לברך ברכת 'לישב בסוכה' אך לא לאיש?

ליד השולחן כאשר השולחן מחוץ לסוכה, מפני החשש האמור. וכך פסק השולחן ערוך. ויש אומרים, שאשה היושבת בסוכה גדולה באופן הנ"ל, רשאית לברך 'לישב בסוכה', כיון שהפסול הוא מחשש שהישוב בסוכה ימשך אל מחוץ לסוכה, ובאשה, שאינה חייבת בסוכה, לא גזרו חכמים.

[שו"ע תרלד, ד, משנ"ב ז, שעה"צ ז, וביה"ל ד"ה אפילו; ביאורים ומוספים דרשו, 13]

כפי שלמדנו, סוכה ששטחה קטן משבעה טפחים על שבעה טפחים - פסולה. יש אומרים, שהיא פסולה מדאורייתא, משום שאינה ראויה לדירה, דהיינו, שלא ניתן לשבת בה אפילו באופן שראשו ורובו ושולחנו בתוכה. ויש אומרים, שהיא פסולה מדרבנן, משום שלא ניתן להכניס שולחן לתוכה, ויש לחשוש שהישוב בסוכה ימשך אחר שולחנו אל מחוץ לסוכה. ולדעה זו, אף בסוכה גדולה אסור מדרבנן לשבת

* שטחה המינימלי של סוכה הוא שבעה טפחים על שבעה טפחים, משום שגודל זה ראוי לשיבת 'ראשו ורובו' של האדם ליד שולחן ברוחב טפח, לכל כיוון שאליו יפנה את שולחנו.
* סוכה עגולה, צריך שיהא בתוכה שטח ריבועי של שבעה על שבעה טפחים. ולמעשה, צריך שהיקף העיגול יהיה לפחות פי שלוש מקו האלכסון של הריבוע של שבעה על שבעה טפחים.
* סוכה גדולה, שיוצאת ממנה 'רצועה' ששטחה קטן משבעה על שבעה טפחים - יש אומרים, שהרצועה אינה נחשבת כסוכה, ויש שפקפקו בכך. ויש שחילקו בין אופנים שונים.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

מי ששמע את התקיעות ושכח לכוון לצאת ידי חובה - האם יצא ידי חובה?

וחפץ לצאת בהן ידי חובתו, יכול לעשות כן, משום שהתוקע בבית הכנסת מתכוון להוציא את כל מי ששומע את תקיעותיו, ואף מבחוץ. ואם נעצר והקשיב, ולאחר מכן מסתפק אם התכוון בעת השמיעה לשם מצוה - חזקה עליו שהתכוון, כיון שנעצר מהילוכו כדי להקשיב.

[שו"ע תקפט, ח-ט, ומשנ"ב טז וריח]

על מנת לצאת ידי חובה בשמיעת קול השופר, צריך שהתוקע יתכוון בתקיעתו לשם מצוה, ולהוציא את השומע ידי חובתו; וכן צריך שהשומע יתכוון בשמיעתו לצאת ידי חובת המצוה. והבא לבית הכנסת במטרה לשמוע את התקיעות, אף שלא התכוון במפורש בשעת שמיעתו לקיום המצוה, יצא ידי חובתו. והעובר בראש השנה בסמוך לבית הכנסת בשעת התקיעות

הלוח היומי

י"ד באלול | רבי יצחק ב"ר אליקים גאטיניו זצ"ל מאיזמיר בעל 'בית ישחק'

יארצייט:

תק"ס: רבי יצחק ב"ר אליקים גאטיניו זצ"ל מאיזמיר בעל 'בית ישחק'
תרי"ב: רבי ברוך מרדכי ב"ר אליעזר אטינגר זצ"ל מבאברויסק
תרכ"ז: רבי יוסף יאסקי ב"ר ישראל אשכנזי זצ"ל מפאדקאמין בעל 'אהל יוסף'

רוצה לרצות...

האדמו"ר בעל ה"אמרי חיים" מויזניץ שאל פעם אדם אחד: "האם עשית תשובה?" והלה ענה שהוא רוצה לחזור בתשובה. העיר מרן: "אני רוצה לרצות..." (כלומר: אין להישאר רק ברצון אלא צריך לעשות מעשה).
(מאיר החיים - תולדות האמרי חיים ח"ג עמ' רפז)

נשתדל שלא להשאיר רק עם הרצון לעשות תשובה אלא נקבל על עצמנו קבלות לשינוי אמיתי ולהתעלות בעבודת ה'

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il